WYNIA'S WEEK

Angst, weemoed en drones: een reisverslag uit Oekraïne

Posted on 21 juni 2025 by Wim Groot

Tot voor kort reageerden de meeste Oekraïners niet of nauwelijks op het afgaan van het luchtalarm. Twee jaar geleden in Lviv merkte ik de sirenes pas op toen het sein werd gegeven dat het luchtalarm voorbij was. Afgelopen oktober was ik in Kiev en werd ik 's nachts wakker van het doordringende geluid van het alarm in het hotel. Er gebeurde verder weinig. Alle Russische drones en raketten werden tijdig neergehaald.

Geleidelijk zijn de aanvallen steeds dichterbij gekomen. Twee weken geleden was ik in Kiev toen de Russen wraak namen voor de succesvolle Oekraïense drone-aanvallen op vliegvelden waarbij voor miljarden aan Russische toestellen werden vernietigd. Bij een luchtaanval komen eerst de drones. Ik verbleef in het centrum van Kiev, waar de meeste overheidsgebouwen staan. De centrale bank van Oekraïne is vlak om de hoek van het hotel. Dit is het best beveiligde gebied. Tijdens de droneaanvallen worden er extra mobiele artillerie-instellingen geplaatst op strategische plekken in het centrum, zoals bij de bruggen over de rivier de Dnipro voor het geval er een drone door de buitenste verdediging weet te komen.

Continue dreiging

Ik werd wakker van het alarm. Stil lag ik in het donker te luisteren naar eventuele inslagen. Plotseling was er een hevige lichtflits die de openingen aan de randen van de gordijnen in een oranjegloed zette, gevolgd door een inslag. De ruiten rammelden in de sponningen. Kort daarop kreeg ik een bericht dat er raketten onderweg waren en dat ik maar beter naar de schuilkelder kon gaan.

In de schuilkelder onder het hotel zaten ongeveer dertig mensen. Het was er stil, de meeste mensen waren verdiept in hun telefoon. Het enige geluid kwam van twee mannen die op de grond lagen en luidruchtig snurkten. Na anderhalf uur begonnen mensen weg te lopen. Ik besloot ook naar mijn hotelkamer te gaan en te proberen nog een beetje te slapen. Kort nadat ik op mijn kamer was, ging het alarm opnieuw af: de aanval was voorbij. De volgende ochtend bleek dat er vier mensen in Kiev om het leven waren gekomen.

Vanwege de continue dreiging van luchtaanvallen werden die dag de presentaties van studenten verplaatst naar een schuilkelder. Na een doorwaakte nacht voelde iedereen zich moe. De Russische luchtaanvallen op Kiev hebben vooral tot doel de bevolking uit te putten en angst aan te jagen. De angst moet je wegduwen en rationaliseren. Met vier doden op bijna drie miljoen inwoners blijft het risico klein. En de meeste slachtoffers vallen in de hoge flatgebouwen in de buitenwijken.

In de trein terug naar Polen een paar dagen later voelde het alsof ik de mensen in Kiev de steek liet. En dat doet Europa natuurlijk ook. Mooie woorden, maar te weinig daden. Een meerderheid van de Tweede Kamer is voor versterking van onze defensie en hulp aan Oekraïne, zolang anderen er maar voor betalen en het niet ten koste gaat van zorg, onderwijs en de AOW.

Comfortabel reisde ik terug naar het veilige Nederland. Overigens kunnen de Nederlandse Spoorwegen nog wel wat leren van hun Oekraïense collega's. Treinen in Oekraïne rijden op tijd. In de trein is een restaurantrijtuig met goede koffie en lekkere hotdogs. Elk uur komt een schoonmaakster langs om de lege plastic bekertjes en ander afval op te halen. De wifi aan boord is snel en gratis. De nachttreinen hebben bedden met schone witte lakens en kussenslopen. Reparaties aan het spoor – de Russen vallen soms ook spoorlijnen in Oekraïne aan – worden meestal binnen en dag uitgevoerd. Kom daar in Nederland maar eens om.

In de trein las ik *Russian Colonialism 101* van de Oekraïense journalist Maksym Eristavi. Het boek beschrijft 48 invasies van Rusland in buurlanden sinds het begin van de twintigste eeuw. Ik realiseerde me dat de oorsprong van het Russische imperialisme ligt aan de afwikkeling van de Eerste Wereldoorlog.

Wrange vruchten

Aan het begin van de Eerste Wereldoorlog waren er drie koloniale rijken op het Europese continent: het Oostenrijk-Hongaarse Rijk, het Ottomaanse Rijk en het Russische Rijk. Bij de vredesconferentie van Parijs in 1919 dwong de Amerikaanse president Woodrow Wilson de verliezers van de oorlog het principe van het recht op zelfbeschikking te accepteren. Het Oostenrijk-Hongaarse en Ottomaanse Rijk werden ontmanteld.

In Rusland waren inmiddels de communisten aan de macht. De geallieerde overwinnaars weigerden de bolsjewistische regering te erkennen, die daarom niet voor de vredesconferentie werd uitgenodigd. Het Russische Rijk bleef grotendeels intact. Finland lukte het als een van de weinige om onafhankelijk te worden. De Baltische staten ook tot ze in 1940, bij het begin van de Tweede Wereldoorlog, weer door de Sovjet-Unie werden ingelijfd.

Oekraïne verklaarde zichzelf in 1917 onafhankelijk, maar werd in 1921 door de Sovjet-Unie opnieuw bezet. In de daarop volgende terreur en de door het Sovjet-regime veroorzaakte hongersnood stierven in de tien jaar daarna naar schatting vijf tot zeven miljoen Oekraïners, zo'n 20 procent van de totale bevolking. Het koloniale Sovjet Rijk stortte in 1990 ineen, waarna de meeste landen – waaronder Oekraïne – onafhankelijk werden. Echter, het recht op zelfbeschikking – inmiddels een van onze westerse waarden – is door Rusland nooit erkend. Daar plukt Oekraïne nog altijd de wrange vruchten van.

Wynia's Week *verschijnt drie keer per week,* ***156 keer per jaar****, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs. Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk* ***HIER****. Hartelijk dank!*